Standardy ochrony małoletnich
realizujących praktyczną naukę zawodu/praktykę zawodową
w „Społem" Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Sławnie
(wersja skrócona dla małoletnich)

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH są to konkretne spisane reguły, zasady, praktyki, które gwarantują, że małoletni u pracodawcy są bezpieczni, nie doznają krzywdzenia ani ze strony pracowników, ani rówieśników.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników w zakładzie pracy jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje osobę małoletnią z szacunkiem oraz uwzględnia jej potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletniego przemocy w jakiejkolwiek formie.

Pracodawca „Społem" Powszechna Spółdzielnia Spożywców ustanowił i wprowadził w życie Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i dla zapewnienia im bezpieczeństwa.

Rozdział I

Słowniczek pojęć/objaśnienie terminów używanych w dokumencie Standardy ochrony małoletnich

1. **Pracodawca** – „Społem" PSS w Sławnie, reprezentowana przez dwóch Członków Zarządu,
2. **Pracownik** – każda osoba zatrudniona w „Społem" PSS w Sławnie na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej odpłatnej bądź nieodpłatnej, a także wykonująca działalność na rzecz pracodawcy, np. osoba współpracująca, praktykant, wolontariusz, stażysta z wyłączeniem małoletniego.
3. **Małoletni**– każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia lub jest uczniem szkoły[1], która realizuje praktyczną naukę zawodu na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu lub umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.
4. Przez **krzywdzenie małoletniego** rozumie się zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego małoletniego, które ujemnie wpływa na Twój rozwój fizyczny lub psychiczny.

Rozdział II

Polityka ochrony małoletnich

1. Pracodawca posiada i stosuje Standardy ochrony małoletnich, które dostępne są na stronie internetowej firmy **www.slawno.spolem.org.pl** oraz w Dziale Kadr i Płac (w biurze spółdzielni).
2. W dokumencie Standardy ochrony małoletnich zapisane są:

a) procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny, pracowników firmy oraz rówieśników;
b) zasady ochrony danych osobowych małoletniego, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o małoletnim oraz zasady ochrony wizerunku małoletniego, które określają sposób jego utrwalania i udostępniania;
c) zasady bezpiecznych relacji pracowników firmy z małoletnimi, określające jakie zachowania są w tych kontaktach niedozwolone.

3. Wszyscy pracownicy firmy znają treść Standardów ochrony małoletnich obowiązujących w „Społem" Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Sławnie.

[1] **Zaleca się**, by niniejsze Standardy ochrony małoletnich w zakresie ochrony przed krzywdzeniem, tj. zasad bezpiecznych relacji i procedur interwencji dotyczyły także osób pełnoletnich, o ile kontynuują naukę w branżowej szkole I stopnia lub technikum. Za każdym razem, gdy w dokumencie pojawia się określenie „małoletni" oznacza ono również osobę pełnoletnią kontynuującą naukę w branżowej szkole I stopnia lub technikum. W przypadku uczniów pełnoletnich zgoda opiekuna dziecka przewidziana niniejszym dokumentem nie ma zastosowania, chyba, że co innego wynika z przepisów powszechnie obowiązujących.

4. Pracodawca wyznaczył osoby odpowiedzialne za monitoring realizacji Standardów ochrony małoletnich i ich rola oraz zadania są jasno określone.

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Wszyscy pracownicy firmy „Społem" Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Sławnie w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę, kiedy Tobie lub innemu małoletniemu dzieje się krzywda.

Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

a) **Przemoc fizyczna** wobec małoletniego – jest to działanie bądź zaniechanie, wskutek którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za małoletniego posiadającego nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemocy fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.

b) **Przemoc psychiczna** wobec małoletniego – jest to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a osobą za niego odpowiedzialną lub osobą, której małoletni ufa. Tak, jak w przypadku przemocy fizycznej, obejmuje ona zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:
- niedostępność emocjonalną,
- zaniedbywanie emocjonalne,
- relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
- nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim,
- niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego,
- niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między małoletnim a osobą odpowiedzialną,
- nieodpowiednią socjalizację, demoralizację,
- sytuacje, w których małoletni jest świadkiem przemocy.

c) **Przemoc seksualna** wobec małoletniego (wykorzystywanie seksualne małoletniego) – jest to angażowanie małoletniego przez osobę dorosłą lub innego małoletniego w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji, gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne – np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku małoletniego, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania małoletniego, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming – strategie nieseksualnego uwodzenia małoletniego z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości), i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie małoletniego, zmuszanie małoletniego do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z małoletnim przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku małoletnich mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inny małoletni), a wykorzystywanym małoletnim, z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego małoletnich zalicza się wyzyskiwanie seksualne. Jest to jakiekolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycia podatności małoletniego na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania – w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (chociaż nie jest to konieczne): czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych małoletnich, jak i opiekunów prawnych tych małoletnich mogących paść ofiarą wyzysku.

d) **Zaniedbywanie małoletniego** – jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb małoletniego. Może przyjmować formę nierespektowania praw małoletniego, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania małoletniego dochodzi w relacjach małoletniego z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.

e) **Przemoc rówieśnicza** – ma miejsce, gdy małoletni doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonu komórkowego). Jest to szkodliwe działanie, które ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy, ma charakter powtarzalny, a ofiara jest słabsza od sprawców. Obejmuje:
- przemoc werbalną: np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie,
- przemoc relacyjną: np.: wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż,
- przemoc fizyczną: np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie,
- przemoc materialną: np. kradzież, niszczenie przedmiotów),

- cyberprzemoc/przemoc elektroniczną: np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę,
- wykorzystanie seksualne – dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
- przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami), pochodzeniem, narodowością, orientacją seksualną, wyznawaną religią czy innymi cechami.

2. Przemocy możesz doświadczyć ze strony innych rówieśników, rodziców lub opiekunów, pracowników firmy lub innych osób trzecich.

3. **Zasady bezpiecznych relacji pracowników firmy z małoletnimi** zostały szczegółowo opisane w Załączniku nr 4 do Standardów Ochrony Małoletnich w wersji zupełnej. Najważniejsze informacje dla Ciebie:
- osoby, które kontaktują się z Tobą podczas wykonywania swojej pracy, powinny zachowywać się grzecznie i z poszanowaniem Twoich potrzeb,
- jeśli doświadczysz sytuacji, w której ktoś Cię skrzywdzi, upokorzy lub będzie Ci przykro lub wiesz, że ktoś inny ma z tym problem, zgłoś to do swojego rodzica/opiekuna,
- pracownikom nie wolno stosować w stosunku do Ciebie przemocy,
- pracownikom nie wolno na Ciebie krzyczeć,
- masz prawo do informacji o wszystkich decyzjach, które są w stosunku do Ciebie podejmowane i wyjaśnienie dlaczego takie są,
- masz prawo do prywatności. Pracownikom nie wolno przekazywać informacji o Tobie innym dorosłym ani dzieciom, z wyjątkiem Twoich rodziców lub opiekunów,
- dbamy o Twoją prywatność, dlatego jeśli nie chcesz być na zdjęciach, masz prawo powiedzieć NIE,
- pracownikom nie wolno zachowywać się w Twojej obecności niewłaściwie, używać wulgarnych słów, gestów lub żartów, obrażać kogokolwiek, nawiązywać w wypowiedziach do Twojej atrakcyjności, używać przemocy,
- nikomu nie wolno Cię krzywdzić, w jakikolwiek sposób,
- pracownikom nie wolno nawiązywać z Tobą jakichkolwiek relacji romantycznych, ani składać Ci propozycji o nieakceptowalnym przez Ciebie charakterze,
- pracownikom nie wolno proponować Ci alkoholu, papierosów ani nielegalnych substancji,
- pracownikom nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od Ciebie,
- masz prawo być traktowany tak samo jak wszystkie inne dzieci. Pracownicy nie powinni nikogo faworyzować,
- pracownikom nie wolno Cię bić, szturchać, popychać ani dotykać Cię w jakikolwiek inny sposób, którego nie chcesz lub czujesz się źle,
- pracownicy mogą się z Tobą kontaktować wyłącznie w czasie pracy i w związku z ich pracą,
- pracownikom nie wolno zapraszać Cię do ich miejsca zamieszkania, spotykać się z Tobą poza jego godzinami pracy ani kontaktować się z Tobą w mediach społecznościowych lub przez prywatny telefon.

4. **Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi**

4.1 Zasady komunikacji pomiędzy małoletnimi

a) Koleżanki i kolegów należy traktować z szacunkiem, czyli:
- słuchać, gdy mówią i nie przerywać im,
- pamiętać, że każdy człowiek ma prawo do posiadania i wyrażania własnego zdania, swoich myśli i przekonań, o ile nie naruszają dóbr osobistych innych osób.
- jeżeli żarty nie bawią drugiej osoby, należy przerwać taką zabawę.

b) Niedozwolone jest w kontakcie z innymi małoletnimi:
- używanie niecenzuralnych słów, gestów czy żartów,
- czynienie obraźliwych uwag,
- obgadywanie, rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, a także informacji, które mogłyby sprawić przykrość innej osobie,
- ośmieszanie i wyśmiewanie innych dzieci, w tym np. z powodu ich wyglądu, niepełnosprawności, religii, pochodzenia czy koloru skóry,
- zawstydzanie,
- namawianie innych do krzywdzenia
- zachowanie wobec innych, poprzez które koleżanki/koledzy czuliby się celowo pomijani lub izolowani,

c) Wypowiadanie się sposób mający na celu obrażenie/wyśmianie opiekunów innych dzieci.

d) Nie można być obojętnym, gdy koleżance/koledze lub innej osobie dzieje się krzywda, lecz trzeba poinformować o tej sytuacji personel lub inną osobę dorosłą, celem powiadomienia odpowiednich służb.

4.2 Kontakt fizyczny pomiędzy małoletnimi.

a) W relacjach pomiędzy małoletnimi niedozwolone jest:
- szturchanie, popychanie, bicie,
- naruszanie integralności fizycznej, w tym przestrzeni intymnej innego małoletniego,
- dotykanie innego małoletniego w sposób, który mógłby zostać uznany za nieprzyzwoity albo niestosowny,
- naruszanie prywatności innych małoletnich, w tym przeglądania ich prywatnych rzeczy (np. telefon, tablet), a także niszczenie tych rzeczy,
- nagrywanie i rozpowszechnianie wizerunku innego małoletniego bez jego zgody,
- przynoszenie na praktyczna naukę zawodu niedozwolonych substancji oraz zachęcanie innych do ich zażywania;

b) W sytuacji, gdyby pojawił się konflikt z innym małoletnim, należy:
- starać się rozwiązać ten konflikt pokojowo, w tym przede wszystkim uspokoić się i wyciszyć,
- powiedzieć wprost drugiej osobie, na czym polega problem lub co jest przyczyną nieporozumienia,
- wysłuchać drugiej osoby i ustalić, jakie są jej odczucia lub czego ona oczekuje,
- wymyślić satysfakcjonujące rozwiązanie dla obu stron.

Rozdział IV

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia małoletnich

1. W przypadku doświadczenia jakiejkolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych rówieśników zawiadom osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń lub pracodawcę (osoby te wskazane zostały w Rozdziale VIII niniejszego dokumentu).
2. Wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Pracodawca, uznając Twoje prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia najwyższe standardy ochrony Twoich danych osobowych oraz Twojego wizerunku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Zgodę na publikację Twojego wizerunku wyrażają w formie pisemnej rodzice lub opiekunowi prawni.

Rozdział VI

Monitoring stosowania Standardów

Raz na dwa lata dokonywana jest analiza stosowanych Standardów ochrony małoletnich i w razie potrzeby pracodawca wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom firmy, małoletnim i ich opiekunom nowe brzmienie Standardów.

Rozdział VII

Zasady udostępniania małoletnim i ich opiekunom Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. Standardy ochrony małoletnich to dokument pracodawcy ogólnodostępny dla pracowników, małoletnich oraz ich opiekunów.
2. Pracodawca udostępnia Standardy ochrony małoletnich na stronie internetowej firmy www.slawno.spolem.org.pl oraz w Dziale Kadr i Płac w wersji zupełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze Standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem. W tym celu mogą wypełnić Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich, stanowiące Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

Rozdział VIII

Kontakty do osób oraz instytucji, od których uzyskasz pomoc

Jeżeli potrzebujesz pomocy, masz możliwość skontaktowania się z:

1. Osobami wyznaczonymi przez pracodawcę „Społem" PSS w Sławnie do **przyjmowania zgłoszeń**:
   - Monika Miksza: **535-723-669** lub **59 810 57 64**; e-mail: m.miksza@pss-slawno.pl
   - Agnieszka Smolińska: **535-723-669** lub **59 810 57 64**; e-mail: a.smolinska@pss-slawno.pl
2. Rzecznikiem Praw Obywatelskich **800 676 676**,
3. Rzecznikiem Praw Dziecka, w tym prowadzonego przez niego telefonu zaufania **800 12 12 12**,
4. Telefonem zaufania dla dzieci i młodzieży **116 111**.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

1. Standardy wprowadzone przez pracodawcę wchodzą w życie z dniem 02.08.2024 r.
2. Udostępnienie standardów w wersji pełnej oraz skróconej (zawierającej przynajmniej zasady bezpiecznych relacji oraz informację o osobie odpowiadającej za przyjmowanie zgłoszeń), przeznaczonej dla małoletnich następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez pracowników, małoletnich i ich opiekunów poprzez:
   a) udostępnienie papierowej wersji dokumentu w siedzibie pracodawcy – ***Biuro Spółdzielni, Dział Kadr i Płac, Pl. Wyszyńskiego 4, 76-100 Sławno,***
   b) zamieszczenie na stronie internetowej pracodawcy ***www.slawno.spolem.org.pl,***
   c) przekazanie służbowymi drogami komunikacyjnymi wszystkim pracownikom.
3. Podmioty współpracujące, w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z małoletnimi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszych standardów.

CZŁONEK ZARZĄDU
Katarzyna Kościuk

PREZES ZARZĄDU
Maciej Leśków